

Løgum-Døstrup Sogne til Lovrup Skov, den anden parallelt hermed i Retning mod Tevring. Overvejende tilhører disse Punkter Bronzealderen. Jernaldersfund er fremdraget under flad Mark sydvestlig i Døstrup Sogn.

I Sønderjyllands Indre berejstes Sognene Hellevad, Bedsted, Ravsted og Tinglev, der i alt gav ca. 140 Punkter; overvejende er det Høje fra Bronzealderen, af hvilke dog kun ca. 25 endnu gør sig gældende i Landskabet. Flest Mindesmærker har været i Tinglev Sogn, ca. 50, og i Hellevad, ca. 60. Grave fra Stenalderen synes at være meget sjældne, medens der fra Jernalderen enkelte Steder paavistes Gravfund udenfor Høje.

Udenfor Sønderjylland har Kortlægningsarbejde kun været drevet paa Mors, hvor den i 1921 paabegyndte Undersøgelse af Sønder Herred blev fortsat ved Underinspektør, Dr. phil. G. Hatt med Sognene Vejerslev, Frøslev, Møllerup, Redsted og Hvidbjerg. De herved kortlagte 316 Punkter er overvejende Rundhøje; adskillige i ældre og nyere Tid fremdragne Oldsagfund bekræfter, at Højene overvejende er bygget i Bronzealderens tidligere Afsnit, dog er der i enkelte Høje fundet Oldsager af Sten. Fra Jernalderen kendes kun ganske faa Fund.

III.

Den Udgravning, som mest beslaglagde Museets Kræfter og Midler, men ogsaa ydede det værdifuldeste Udbytte, var Undersøgelsen af Baadfundet fra den ældste Jernalder i Hjortspringkobbøl Mose paa Als. Ved den indledende Gravning i 1921 var Oldsaglaget udenom Baaden optaget. Nu gjaldt det Fremdragelsen af selve denne. Det viste sig at være et ca. 15 m langt Rofartøj af ejendommelig Bygning, der ikke lidt synes at minde om Bronzealderens Baade, saaledes som disse kendes fra Fremstillinger paa Hellestninger. Hver af Baadens Sider er dannet af 2 af Løn udarbejdede, brede Planker, sammensyede med Snore og samlede over mindst 9 bøjede Hasselgrene, der holdes i Stilling af Ribbeværk. Den fremstaaende Rælingskant er uden Indretning til Støtte for Aarer, idet Baaden har været roet med korte Aarer, der af Roerne førtes med begge Hænder, som Padleaarer; af saadanne fandtes en halv Snes. Roret har været en kort, stærk Styreaare. Desværre viste det sig, at Baaden, der nu laa sammenfalden i Mosen, ca. $\frac{3}{4}$ m under Tørvelagets Overflade, ved Tørvegravning i ny Tid var blevet stærkt beskadiget. Dog foreligger saa store Dele af den, at den vil kunne samles og opstilles; men selv i fragmentarisk Stand vil den til alle Tider høre blandt de mærkeligste Minder fra Danmarks Oldtid.

Ved Blotlæggelse af Baaden viste det sig fremdeles, at der baade i og under den laa Vaaben, Redskaber og Husgeraad af forskellig Art. Med de ved Undersøgelsen i 1921 fremdragne Sager er der i Mosen i alt optaget ca. 50 Træskjolde, alle aflangt firkantede og med ejendommeligt formede Træbugler, endvidere 8 Jernsværd, 140 Spydspidser af Jern og 30 Spydspidser af Ben, desuden talrige Spydstager og andre tildannede, sværere eller tyndere Stager, nogle smukt drejede Daaser og Æsker af Træ, Øsekar m. m. Det er saaledes tillige et sjældent fyldigt Fund, og paa mange Punkter yder det nye og mærkelige Oplysninger om Kulturforskel i Aarhundrederne nærmest før Christi Fødsel.

En anden omfattende Undersøgelse, som ligeledes har bragt hidtil ukendt Stof, foregik ved Ginnerup Vestergaard i Thy. Her fremdroges Tomten af et Hus fra ældre Jernalder, af aflangt firsidet Form, ca. 15 m langt, $4\frac{1}{2}$ m bredt. Huset, som har haft lerklinede Vægge, er nedbrændt snart efter Opførelsen; i Tomten, som nu var kendetegnet ved Huller i Jorden efter Vægstolper, ved Stenlægning, Dele af Gulv og Arne-sted, fandtes Skaar af flere Lerkar, deriblandt et Kar af saa anselig Størrelse, som aldrig før er set fra vor Oldtid. Ogsaa brændte Rester af Taget forefandtes. Huset har haft sin Plads i Nordsiden af et udstrakt, samtidigt Kulturlag, hvor nu ogsaa fremdroges Lerkarskaar m. m. som Rester efter Bosættelse gennem længere Tid, dog udelukkende indenfor ældre Jernalder. Paa denne vigtige Fundplads vil Undersøgelsen blive fortsat i kommende Aar.

Over Museets øvrige Udgravninger og lignende Foretagender giver efterfølgende Skema en Oversigt. Nogle af disse Undersøgelser har været ganske omfattende og krævet Anvendelse af længere Tid; andre har derimod været kortvarige eller indskrænket sig til et Eftersyn paa en Fundplads, en Opmaalning af et jordfast Mindesmærke eller lignende (i Skemaet er de større Undersøgelser betegnede med U, de mindre med B). Af Skemaet vil det fremgaa, at Undersøgelserne er foregaaet i saa godt som alle Dele af Landet og har berørt Mindesmærker fra alle Oldtidens Perioder.